

พืชบาทเรียน ลิ้นจี่แม่ใจ

ความเป็นมา

คุณยอดชัย มะโนใจ ประธานกลุ่มอนุรักษ์ผลิตลิ้นจี่คุณภาพห้วยปากกล้วย เล่าว่า ต้นกำเนิดลิ้นจี่แม่ใจ "กลุ่มอนุรักษ์ผลิตลิ้นจี่คุณภาพห้วยปากกล้วย" เป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลิ้นจี่แห่งแรกของอำเภอแม่ใจ โดยเริ่มปลูกลิ้นจี่ จำนวน 12 ต้น เมื่อปี พ.ศ. 2512-2513

โดย พ่ออุ้ยจันท์ ภาชนนท์ คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านป่าช้า ท่านมีแนวความคิดว่าที่โรงเรียนบ้านป่าช้า ปลูกลิ้นจี่ 22 ต้น มีผลผลิตดี เลยนำมาปลูกในสวนของตนเอง บริเวณห้วยปากกล้วย ม.8 ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา ผลผลิตลิ้นจี่ที่ได้รับเป็นที่พึงพอใจของผู้บริโภคเป็นอย่างมากเกษตรกรจึงขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น

โดยเอกลักษณ์เฉพาะตัวเมื่อแกะเปลือกลิ้นจี่ออกมา จะพบว่าเนื้อลิ้นจี่ที่ปลูกบริเวณลุ่มน้ำห้วยปากกล้วยนั้น มีเนื้อสีขาวขุ่น เนื้อกรอบ น้ำในเนื้อลิ้นจี่จะมีน้อย มีกลิ่นที่หอม เหมือนกับคำขวัญลิ้นจี่ของเราคือ "ไหล่ยก ออกตั้ง นามหด กันปาน" ทำให้เกษตรกร รวมถึงผู้ที่สนใจเปลี่ยนจากอาชีพอื่นหันมาปลูกลิ้นจี่กันทั่วอำเภอแม่ใจ...

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

"ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา" (Phayao Lychee Mae Chai) ได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ทะเบียนเลขที่ สข 62100120 วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2558

ต่อมาจังหวัดพะเยาได้ยื่นคำขอแก้ไขทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ วันที่ประกาศโฆษณาการแก้ไขทะเบียน ณ วันที่ 20 มีนาคม 2566 คำนิยาม "ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา หรือ (Phayao Lychee Mae Chai) หมายถึง ลิ้นจี่พันธุ์ฮงฮวย ที่มีลักษณะผลใหญ่ ทรงยาวรี เปลือกบาง สีแดงอมชมพู นามลิ้นและหาง เนื้อผลแห้งกรอบ สีขาวขุ่น ไม่แฉะน้ำ รสชาติหวาน อมเปรี้ยว มีกลิ่นหอม" ปลูกในเขตพื้นที่ อำเภอแม่ใจ และตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามีผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์(GI) คือ นายยอดชัย มะโนใจ หมู่ที่ 8 ตำบลศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา...

เทคโนโลยีผลิตลิ้นจี่คุณภาพ

1. ใช้ปุ๋ยหมักสารเร่งซูเปอร์ พด.1 จำนวน 25 กก./ต้น บำรุงต้นหลังตัดแต่งกิ่ง และใช้ปุ๋ยสูตร 16-16-16 ผสมกับปุ๋ยยูเรีย 46-0-0 อัตราส่วน 1 : 1 จำนวน 2 กก./ต้น ก่อนแทงช่อดอก
2. ใช้น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด.2 อัตราส่วน 1 ลิตร ต่อ น้ำ 500 ลิตร ฉีดพ่นโคนต้นและใบ หลังตัดแต่งกิ่ง และก่อนแทงช่อดอก
3. ใช้น้ำหมักสมุนไพรจากสารเร่งซูเปอร์ พด.7 กำจัดแมลงศัตรูพืช หลังติดผลทุกๆ 15 วัน ติดต่อกันจำนวน 3 ครั้ง
4. ใช้ปุ๋ยสูตร 8-24-24 อัตราส่วน 1 กก./ต้น เมื่อติดผลแล้ว

เทคนิคพิเศษ... ใช้นวัตกรรมถุงตาข่ายห่อผลลิ้นจี่ให้มีคุณภาพ ใช้โคมไฟล่อแมลง โคมดักแมลงดักผีเสื้อกลางคืนที่จะวางไข่ แผ่นกาวดักแมลงขวดล่อแมลงวันทองเป็นการกำจัดแมลงก่อนการวางไข่หรือเจาะช้ำซึ่งเป็นตัวอ่อนของผีเสื้อมาทำลายผลลิ้นจี่...

ลักษณะดิน(ชุดดิน)

"ชุดดินท่ายาง,พะเยา" มีลักษณะดินที่เหมาะสม โดยเนื้อดินเป็นดินร่วนละเอียดถึงร่วนหยาบ การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เป็นดินลึกถึงลึกมาก มีความอุดมสมบูรณ์สูง ปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง สามารถปลูกได้ดีในสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันตั้งแต่ 0-35 %...

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

พื้นที่ปลูกลิ้นจี่ 9 ไร่ จำนวน 200 ต้น ใช้ต้นทุนรวมทั้งปี 50,000 บาท/ปี ผลผลิตเฉลี่ย 9 ไร่ ได้ 3 ตัน/ปี ราคาเฉลี่ย กก.ละ 120 - 200 บาท รายได้เฉลี่ย 350,000 บาท กำไร 300,000 บาท...